

## DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.506/2009/4. szám

### A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Hegyesi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Hegyesi Kálmán ügyvéd, Egyek, Bartók Béla u. 6/A) által képviselt I.rendű felperes neve címe lakos felperesnek, a Papp-Kalász-Tóth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Kalász Imre ügyvéd, Debrecen, Szent Anna u. 9. fsz. 2.) által képviselt alperes neve címe lakos alperes ellen hagyatéki igény érvényesítése iránt indított perében, - amelybe a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott a Dr. Hegyesi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Hegyesi Kálmán ügyvéd, Egyek, Bartók Béla u. 6/A) által képviselt beavatkozó neve címe lakos - a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 10. P. 21.261/2007/36. számú ítélete ellen az alperes által 37. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

#### ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja: mellőzi annak kimondását, hogy a peres felek az eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viselik; kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 57.330 (Ötvenhétezer-háromszázharminc) forint általános forgalmi adót tartalmazó 343.980 (Háromszáznegyvenháromezer-kilencszáznolcvan) forint elsőfokú perköltséget; az alperes által az államnak megtérítendő illeték összegét 4.529 (Négyezer-ötszázhuszonkilenc) forintba leszállítja.

Felhívja az alperest, hogy 8 nap alatt leletezés terhével rójon le 12.000 (Tizenkettőezer) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1.720 (Egyezerhétszázhusz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 30.920 (Harmincezerkilencszázhusz) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

#### Indokolás:

A peres felek testvérek.

Édesanyjuk 2006. március 16-án hunyt el végrendelet hátrahagyása nélkül. Hagyatékát - az **e-i** .... helyrajzi számú, a **t-i** .... helyrajzi számú és a **t-i** .... helyrajzi számú ingatlanok egyaránt  $\frac{1}{2}$  tulajdoni illetőségét - a hagyatéki eljárás során eljáró közjegyző a törvényes öröklés rendje szerint kívánta átadni, azonban a felperes az örökséget visszautasította, így a három ingatlan egészéhez viszonyított  $\frac{1}{4}$  -  $\frac{1}{4}$  -  $\frac{1}{4}$  hányadát a felperes gyermeke, e per beavatkozója, további  $\frac{1}{4}$  -  $\frac{1}{4}$  -  $\frac{1}{4}$  hányadát e per alperese szerezte meg.

A peres felek édesapja 2006. december 23-án hunyt el. Dr. ... debreceni közjegyző 3224/Kjő/137/2007/10. számú hagyatékátadó végzésében az előzőekben említett három ingatlan egyenként  $\frac{1}{2}$  tulajdoni hányadát törvényes öröklés jogcímén egymás között fejenként egyenlő arányú részesedéssel, ideiglenes hatállyal az örökhagyó gyermekeinek adta át. Felhívta I.rendű felperest, hogy az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzéssel figyelembe nem vett igényét és hagyatéki hitelezői igényét polgári peres eljárás keretében érvényesítheti. A határozata indokolásából megállapíthatóan e per felperese arra hivatkozott, hogy az alperes tulajdonában van az **e-i** .... helyrajzi számú, **F.** u. .... alatti ingatlan, melyet szüleitől osztályra bocsátási kötelezettséggel kapott. Előadta továbbá, hogy a két **t-i** ingatlan telekegyesítési eljárásával kapcsolatos, valamint a hagyaték tárgyát képező valamennyi ingatlannal összefüggő fenntartási és egyéb költségek címén hagyatéki hitelezői igényt kíván érvényesíteni. Örököstársa azonban a telekegyesítéssel kapcsolatban 61.120 Ft-ot meghaladóan valamennyi igényt alaptalannak tartotta.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság annak tűrésére kötelezze az alperest, hogy az előzőekben megjelölt három ingatlan mindegyikén az ő tulajdoni illetősége 38/100, a beavatkozó tulajdoni illetősége változatlanul 25/100, míg az alperes tulajdoni illetősége 37/100 legyen. Arra hivatkozott, hogy az **e-i** .... helyrajzi számú ingatlan 3.400.000 Ft értékű, míg a két **t-i** ingatlan egyenként 5.250.000 Ft értékű, az alperes által osztályra bocsátandó **e-i** .... helyrajzi számú ingatlan  $\frac{1}{2}$ -e pedig 3.500.000 Ft értékű. Így a teljes hagyatéki vagyon 17.400.000 Ft, melyből 8.700.000 Ft illeti meg a peres feleket. Az alperes tulajdonában van már az osztályra bocsátandó ingatlan értéke fejében 3.500.000 Ft, így 5.200.000 Ft illeti meg, amelyet akként szerezhet meg, hogy a hagyatékhoz tartozó három ingatlan tulajdoni hányadai egyenként a kereseti kérelemben megjelöltek lesznek.

Kérte kötelezni az alperest 500.000 Ft megfizetésére a közös vagyon fenntartásának költségei, másodsorban jogalap nélküli gazdagodás címén.

Az alperes ellenkérelmében tagadta, hogy osztályra bocsátási kötelezettséggel kapta volna az **e-i** .... helyrajzi számú ingatlant, ebből eredően a tulajdoni arányok módosítására irányuló kereseti kérelem elutasítását kérte. Az 500.000 Ft-os követelésből továbbra sem vitatta a két **t-i** ingatlan telekegyesítésével kapcsolatban felmerült 61.120 Ft követelést, azt meghaladóan a további összegek tekintetében a kereset alaptalanságára hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy tűrje, hogy az **e-i** .... helyrajzi számú, a **t-i** .... helyrajzi számú és a **t-i** .... helyrajzi számú ingatlanok egészhez

viszonyított, egyenként  $\frac{1}{4}$  tulajdoni illetőségére törvényes öröklés jogcímén a felperes tulajdonjoga bejegyzésre kerüljön az ingatlan-nyilvántartásba. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 136.600 Ft-ot. Megkeresni rendelte a földhivatalt a felperes tulajdonjogának bejegyzése végett, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kimondta, hogy a peres felek az eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viselik. Kötelezte az alperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 143.800 Ft illetéket.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelése eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az alperes az **e-i ....** helyrajzi számú ingatlant szüleitől osztályra bocsátási kötelezettséggel kapta. Megállapította ugyanakkor, „mivel az apai hagyatékban a felperes törvényes örökös, így a Ptk. 607. §-ának (1) és (2) bekezdései szerint megörökölte az apai rész felét, ezért döntött a bíróság mindhárom ingatlan vonatkozásában a rendelkező részben foglaltak szerint, azzal, hogy e körben a peres felek részben váltak pervesztessé és pernyertessé, hiszen az alperes teljes körűen ellenezte a kereset teljesítését”.

Az 500.000 Ft-os követelést - figyelemmel az alperes 61.120 Ft-os elismerésére is - a rendelkező részben írt mértékben találta alaposnak.

Megítélése szerint a felek pervesztességének-pernyertességének aránya közel azonos, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy mindegyik fél viseli a saját költségeit, míg az illetékről a 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet (a továbbiakban: R.) 13. §-ának (1) bekezdése alapján határozott, tekintettel a felperes személyes költségmentességére is.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre és illetékre vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását akként, hogy az ítélőtábla kötelezze a felperest 286.650 Ft + Áfa perköltség megfizetésére, míg az általa fizetendő illeték összegét 5.800 Ft-ra szállítsa le. Álláspontja szerint tévedett a megyei bíróság, amikor a pernyertesség-pervesztesség arányát közel azonosnak ítélte. Rámutatott, hogy a hagyatéki eljárás során már kifejtette álláspontját a felperes követelésével szemben, s ezt tartotta fenn a per során is. E szerint pedig azt vitatta, hogy a szüleitől osztályra bocsátási kötelezettséggel kapott ingatlant, azt azonban nem, hogy ennek figyelmen kívül hagyásával a hagyaték tárgyát képező három ingatlant egyenként  $\frac{1}{4}$  tulajdoni hányada törvényes öröklés jogcímén a felperest illeti. Téves tehát az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy ellenkérelmében a felperes tulajdoni igényét teljes mértékben ellenezte volna. Rámutatott, hogy az 500.000 Ft-os követelést 61.120 Ft erejéig úgy a perben, mint azt megelőzően a hagyatéki eljárás során is elismerte.

Számítása szerint a felperes által megjelölt 5.835.000 Ft-os pertárgyértékhez képest pervesztessége 136.600 Ft, azaz mindössze 2 %. Ennek megfelelően a felperes köteles pervesztességével arányos mértékű perköltség megfizetésére a részére, s ez az arány veendő figyelembe az illetékről való rendelkezés során is.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Az ítéletábra erre irányuló fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a kereset érdeméről döntő rendelkezéseit a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

A fellebbezés alapos.

Néhai neve halála után lefolytatott hagyatéki eljárásban a közjegyző a 2007. július 13-án kelt ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzésében úgy rendelkezett, hogy az örökhagyó hagyatékához tartozó három ingatlan egyenként  $\frac{1}{2}$  tulajdoni illetőségét egymás közt egyenlő arányban a törvényes öröklés szabályai szerint az örökhagyó gyermekeinek adta át. Amennyiben ezen ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés teljes hatályúvá válna, a három ingatlan mindegyikén a felperes  $\frac{1}{4}$ , az alperes  $\frac{2}{4}$  hányad tulajdonjogával bírna.

A felperes keresetében azt kérte, hogy a hagyatékhoz tartozó mindhárom ingatlanban a beavatkozó 25/100 tulajdoni hányadának érintetlenül hagyása mellett az ő tulajdoni hányada 38/100, az alperesé 37/100 legyen, szemben az ő 25/100-os, illetve az alperes 50/100-os tulajdoni hányadával. Mindkettőjük tulajdoni hányadát tehát egyenként 13/100 részben vitatta. ( $25 + 13 = 38$ , illetve  $50 - 13 = 37$ ) A vitássá tett tulajdoni illetőség tehát mindegyik ingatlannál 26/100 rész.

A három ingatlan összértékét a felperes 13.900.000 Ft-ban határozta meg.

A Pp. 24. § (2) bekezdés e) pontja szerint a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékeként - a tényleg megállapítható összegtől függetlenül - az alábbi értékeket kell számításba venni: dologi jogi perekben a vitás dolog (rész), illetőleg dologi jog értékét.

A 13.900.000 Ft-os összérték 26 %-a 3.614.000 Ft.

A felperes kereseti kérelme szerint az alperes osztályra bocsátási kötelezettséggel kapott szüleitől 3.500.000 Ft értékű ingatlant.

Végül 500.000 Ft megfizetésére is igényt tartott.

Mindezekre tekintettel a pertárgy értéke 7.614.000 Ft. ( $3.614.000 + 3.500.000 + 500.000$ )

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a keresetet az alperes osztályra bocsátási kötelezettségének, a tulajdoni arányok módosításának és a megtéríteni kért költségek 136.600 Ft-ot meghaladó részének körében. E tekintetben tehát a felperes pereszes lett.

Az alperes terhére megállapított marasztalási összegből 61.120 Ft-ot, az alperes már a hagyatéki eljárás során is elismert, e tekintetben a perre okot nem adott, s a mégis előterjesztett követelést az első tárgyaláson is elismerte. Ezen összeg erejéig tehát a Pp. 80. § (1) bekezdése alapján a felperest kell „pereszesnek tekinteni” és az alperes költségeiben marasztalni.

A kifejtettekre figyelemmel az alperes mindössze 75.480 Ft ( $136.600 - 61.120 = 75.480$ ) erejéig tekinthető pervesztesnek, a felperes által érvényesített 7.614.000 Ft-os követelésből.

Tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a peres felek pernyertességének-pervesztességének aránya közel azonos, mert az alperes pervesztességének aránya mindössze 0,0099. Erre tekintettel az ítéletábra mellőzte annak kimondását, hogy a peres felek az eljárással kapcsolatban felmerült költségeiket maguk viselik.

A Pp. 81. § (1) bekezdése értelmében a perköltség felől a bíróság a pernyertesség arányának figyelembe vételével határoz részleges pernyertesség esetében. A kifejtettek szerint túlnyomórészt pernyertes alperes javára perköltség címén jogi képviselőjének munkadíját kellett megállapítani a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján az R. 4/A § (1) bekezdése szerint általános forgalmi adóval növelt összegben. Az alperes fellebbezésében a javára megállapítandó perköltség összegét 286.650 Ft + általános forgalmi adóban határozta meg, s mivel e tekintetben a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdés első mondata szerint csak a fellebbezési kérelem korlátok között változtathatja meg az elsőfokú bíróság ítéletét, az ítéletábra a rendelkező részben írtak szerint állapította meg a felperes által az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét.

Az R. 13. § (2) bekezdése alapján a le nem rótt illeték viseléséről a bíróságnak a pernyertesség-pervesztesség arányának figyelembe vételével kell határoznia. A Pp. 253. § (3) bekezdés második mondata úgy szól, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték megfizetéséről. Ebből következően az illeték összegének meghatározásánál a másodfokú bíróságot a fellebbezési kérelem nem köti, ezért az ítéletábra az alperest a pertárgyérték alapján megállapított illeték ( $7.614.000 \text{ Ft} \cdot 6\% = 456.840 \text{ Ft}$ , az illetékről szóló 1990. évi CXIII. törvény (Itv.) 42. § (1) bekezdés a) pontja) 0,0099 részének, azaz 4.529 Ft-nak az állam javára történő megtérítésére kötelezte.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

A fellebbezés eredményes volt, ezért a felperes köteles az alperes részére a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján fellebbezési eljárási költség megtérítésére. E címen az alperes által lerótt fellebbezési illetéket és az alperes képviselőjének munkadíját számolta el az ítéletábra. Az utóbbi összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM. sz. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A § (1) bekezdése alapján határozta meg.

Észlelte az ítéletábra, hogy az alperes a fellebbezésében vitatott érték (343.980 Ft) után nem az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint lerovandó 20.600 Ft illetéket, hanem mindössze 8.600 Ft-ot rótt le. A különbözetként mutatkozó 12.000 Ft-ot 8 napon belül lelevezés terhével kell pótolnia.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A § (1) bekezdés b) pontja alapján bírálta el tárgyaláson kívül.

D e b r e c e n, 2009. október hó 20.

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő